

ଠାରକଣ

୪୩
ଅନ୍ତଃ

୦ ଅକ୍ଷମହିନୀ	1
ଶ୍ରୀମତୀଶଦ୍ରାଜାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	4
୧ ଶବ୍ଦବୈଶଦ୍ରାଜା	4
୨ ଶ୍ରୀମତୀଶଦ୍ରାଜାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	7
୩ ଶବ୍ଦବୈଶଦ୍ରାଜାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	8
୪ ସର୍ବପରିଶର୍ମାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	8
୫ ଶବ୍ଦବୈଶଦ୍ରାଜାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	19
୬ ସର୍ବପରିଶର୍ମାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	20
୭ ସର୍ବପରିଶର୍ମାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	22
୮ ସର୍ବପରିଶର୍ମାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	22
୯ ସର୍ବପରିଶର୍ମାଶ୍ଵରଙ୍ଗ୍ରୟ	24

ସମ୍ବରିଶାପଥବନ୍ଦହେତୁକେଷିତ୍ତିଶାପାତ୍ମନୀ	30
ଶ୍ରୀକୃତ୍ତି	
୧ ଶ୍ରୀଷ୍ଟମିତ୍ରପାତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	30
୨ ଶାକପାତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	36
୩ ସୁର୍ତ୍ତିଶର୍ମମନ୍ତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	38
୪ ଶତ୍ରୁଷ୍ମିକ୍ଷମନ୍ତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	42
ଶର୍ମିତ୍ରମୁଖୀ	46
୧ ଶର୍ମିତ୍ରମୁଖୀରମନ୍ତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	46
ପଞ୍ଚମିତ୍ରମୁଖୀ	
୧ ଶାକପରିକେତ୍ରମନ୍ତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	46
ଷଷ୍ଠିମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	
୧ ଶାକମନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	48
ଷ୍ଠାନିତ୍ରମୁଖୀ	
୧ ଶାକମନ୍ତ୍ରମନ୍ତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	52
ଷ୍ଠାନିତ୍ରମୁଖୀ	
୧ ଶ୍ରୀଷ୍ଟମିତ୍ରପାତ୍ରଶରବର୍ତ୍ତମନ୍ତ୍ରମୁଖୀ	52

କୁର୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	54
୩ ସୁରାଜୁରୀଯିଷାଶବ୍ଦିରେଣ୍ଟିକୁର୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	61
୯ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	65
୧୦ ଦ୍ୟମ୍ଭବକୁର୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	71
୧୧ ସବ୍ରମ୍ଭବାହିନୀରମ୍ଭଶା	71
୧୨ ସବ୍ରମ୍ଭବାହିନୀରମ୍ଭଶା	85
୧୩ ସବ୍ରମ୍ଭବାହିନୀରମ୍ଭଶା	85
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	95
୧୪ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	95
୧୫ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	98
୧୬ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	100
୧୭ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	101
୧୮ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	102
୧୯ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	102
୨୦ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପଦ୍ମପତ୍ରବାହିନୀରମ୍ଭଶା	103
୨୧ ସବ୍ରମ୍ଭବାହିନୀରମ୍ଭଶା	104

୯	ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପୁରାଣୀ	104
୧୦	ପ୍ରଥମାପରିଷ୍ଠା	105
	କୁରୁତ୍ୟାଶା	108
୧	କୁରୁତ୍ୟାଶାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେହପରିଷ୍ଠାକରଣକୁରୁତ୍ୟାଶାର୍ଥ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକୀ	108
୨	ଶ୍ଵରକେନ୍ଦ୍ରୀ	111
୩	ଅର୍କଶ୍ଵରବକେନ୍ଦ୍ରୀଜାପଣଶ୍ଵରକୁରୁତ୍ୟା ଶ୍ଵରପରିଷ୍ଠା	111
୪	ପୁରୁଷପରିଷ୍ଠା	111
୫	କୁରୁତ୍ୟାଶାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେହପରିଷ୍ଠା	112
୬	ଦୂର୍ଦ୍ଦୟମନ୍ତ୍ରପରିଷ୍ଠାକୁରୁତ୍ୟା ଶ୍ଵରପରିଷ୍ଠା	117
୭	ଶ୍ଵରଦ୍ଵାରର୍ଦ୍ଦ୍ରକୁରୁତ୍ୟା	118
୮	ଦୂର୍ଦ୍ଦୟମନ୍ତ୍ରପରିଷ୍ଠାକୁରୁତ୍ୟାଶା	118
୯	କୁରୁତ୍ୟାଶାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦେହପରିଷ୍ଠା	121
	ଶ୍ଵରଦ୍ଵାରକୁରୁତ୍ୟାଶା	125
୧	ଶର୍ମିଳାଦ୍ଵାରକୁରୁତ୍ୟାଶାପଦ୍ମପରିଷ୍ଠା	125
୨	ଶର୍ମିଳାଦ୍ଵାରକୁରୁତ୍ୟାଶାପଦ୍ମପରିଷ୍ଠା	126
୩	କୁରୁକୁରୁତ୍ୟାଶାପଦ୍ମପରିଷ୍ଠାକୁରୁତ୍ୟାଶାପରିଷ୍ଠା	127
୪	କୁରୁତ୍ୟାଶାପଦ୍ମପରିଷ୍ଠା	128

“	ହର୍ଷକେନ୍ଦ୍ରିୟର୍ଭବର୍ତ୍ତାର୍ଥାଶ୍ଵରଃ ଶାନ୍ତିମାନ	128
୫	ଶୁଣ୍ୟବିନାଶକ୍ତି	128
୬	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତି ଏଇହିବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	132
୭	“ଶ୍ରୀପଠକେନ୍ଦ୍ରିୟର୍ଭବର୍ତ୍ତାର୍ଥାଶ୍ଵରଃ ଶାନ୍ତିମାନ	133
୮	ଶ୍ରୀଦୁଷ୍ମନ୍ତୁଷ୍ଟୁଷ୍ଟାଶ୍ରୀପଠକେନ୍ଦ୍ରିୟର୍ଭବର୍ତ୍ତାର୍ଥାଶ୍ଵରଃ ଶାନ୍ତିମାନ	136
୯	ଶ୍ରୀଦୁଷ୍ମନ୍ତୁଷ୍ଟୁଷ୍ଟାଶ୍ରୀପଠକେନ୍ଦ୍ରିୟର୍ଭବର୍ତ୍ତାର୍ଥାଶ୍ଵରଃ ଶାନ୍ତିମାନ ଏଇହିବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	144
୧୦	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	148
୧୧	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	154
୧୨	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	154
୧୩	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	158
୧୪	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	159
୧୫	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	160
୧୬	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	160
୧୭	ଶର୍ଵବିନାଶକ୍ତିରେତେବେଳେଶ୍ଵରାଧିକାରକୁନ୍ତୁ ଜୀବି	161

፩	“ ରୁଦ୍ରମିଥୁନବନ୍ଧୁରକ୍ତୁଯକ୍ଷେତ୍ର ”	162
	ଶ୍ରୀକୃତ୍ୟୁଧଶ୍ରୀରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା	164
,	ମଦ୍ଧଵନ୍ଧୁରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା	164
	ରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯାରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା	164
	ରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯାରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା	175
,	“ ଶ୍ରୀଶ୍ଵରମହାପଦ୍ମମଣିଗଢ଼ିରମରକ୍ତୁଯା	175
,	“ ଶ୍ରୀଶ୍ଵରମହାପଦ୍ମମଣିଗଢ଼ିରମରକ୍ତୁଯା	179
,	ରକ୍ତପ୍ରେରଣାର୍ଦ୍ଦ୍ଵିଷ୍ଟଶ୍ରୀମହାଶ୍ରୀଶ୍ଵରମହାପଦ୍ମମଣିଗଢ଼ି	185
,	ଶ୍ରୀଶ୍ଵରମହାପଦ୍ମମଣିଗଢ଼ି	187
,	ଶ୍ରୀଶ୍ଵରମହାପଦ୍ମମଣିଗଢ଼ିରମରକ୍ତୁଯାରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା	193
,	ଶ୍ରୀଶ୍ଵରମହାପଦ୍ମମଣିଗଢ଼ିରମରକ୍ତୁଯାରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା	203
	ରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯାରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା	206
,	“ ମଦ୍ଧଵନ୍ଧୁରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯାରାଜୁମୁଦ୍ରମରକ୍ତୁଯା ”	206

੧	“ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਾਡੇ ਪਾਂਧੀ” ਸੀ ਅਥੇ ਪੜ੍ਹੋ ਸੁਣੋ ਵਿਧਾ	212
੨	ਭਾਵੋਂ ਪਾਂਧੀ ਕੇ ਸਾਡੀ	213
੩	ਭਾਵੋਂ ਪਾਂਧੀ ਕੇ ਸਾਡੀ	222
੪	ਦੁਖ ਸਾਧੀ ਪਾਂਧੀ ਕੇ ਸਾਡੀ ਪਾਂਧੀ ਸਾਡੀ ਪਾਂਧੀ ਸਾਡੀ ਪਾਂਧੀ ਪਾਂਧੀ ਸਾਡੀ	240
	ਪਾਂਧੀ ਕੇ ਸਾਡੀ	275
	ਅਕਾਰ ਪਾਂਧੀ	277
	ਪੰਥੀ	304

Table of contents

PREFACE.....	1
--------------	----------

PART I

THE HISTORY OF ANCIENT TIBETAN MEDICINE.....	4
1. Ancient Tibetan medicine.....	4
2. Introduction of Ayurvedic medicine to Tibet from India.....	7

PART II

HOW THE KINGS OF TIBET PATRONIZED THE SPREAD OF TIBETAN MEDICINE.....	8
1. The spread of Tibetan medicine during the reign of King Srong btsan sgam po.....	8
2. The spread of Tibetan medicine during the reign of King Mes ag tshom.....	19
3. The spread of Tibetan medicine during the reign of King Khri srong Ide'u btsan.....	20

PART III

THE FIRST CONFERENCE ON TIBETAN MEDICINE AT BSAM YAS MONASTERY.....	22
1. The first conference.....	22
2. The thirteen royal edicts issued by King Khri srong Ide'u btsan and the translation of medical texts by the Seven Physicians.....	24

PART IV

BIOGRAPHICAL SKETCHES OF FAMOUS TIBETAN PHYSICIANS.....	30
1. A short biography of G.yu thog yon tan mgon po, the Elder.....	30
2. Biography of the great translator Vairocana.....	36
3. Short biographies of the Brang ti lineage physicians and their disciples.....	38
4. Short biographies of the Gnya' pa chos bzang lineage physicians and their disciples.....	42

PART V

TIBETAN MEDICINE DURING THE DISINTEGRATION PERIOD OF TIBETAN HISTORY.....	46
1. Degeneration and regeneration of Tibetan medicine during the disintegration period	46
2. The spread of the <i>Aṣṭāṅgahṛdayapadeśatantra</i> medical system pioneered by the great translator Rin chen bzang po.....	46
3. The spread of the <i>Aṣṭāṅgahṛdayapadeśatantra</i> by Gzhang gzi brjid 'bar and miscellaneous texts related to its practice.....	48

PART VI

THE ORIGIN OF THE FOUR TANTRAS AND RELATED TEXTS.....	52
1. How the treasure master Grwa pa mngon shes rediscovered the <i>Four Tantras</i> from a treasure site.....	52
2. A short biographical sketch of G.yu thog yon tan mgon po, the Younger, and how he disseminated the <i>Four Tantras</i>	54
3. How Sum ston ye shes gzungs disseminated the <i>Four Tantras</i> , appended with a list of miscellaneous texts related to the <i>Four Tantras</i>	61
4. Examining whether the glorious <i>Four Tantras</i> are words spoken by the Buddha or a later commentary.....	65

PART VII

TIBETAN MEDICINE ACCORDING TO BÖN TRADITION.....	71
1. The history of Tibetan medicine according to Bön.....	71

PART VIII

TIBETAN MEDICINE ACCORDING TO THE TREASURE TRADITION.....	85
1. The origin of treasure texts concerning Tibetan medicine.....	85

PART IX

THE BYANG PA TRADITION OF TIBETAN MEDICINE.....**95**

1. The origin of the Byang pa tradition founded by Byang pa Rnam rgyal grags bzang.....**95**
2. A biographical sketch of Byang pa mi'i nyi ma mthong ba don Idan.....**98**
3. A biographical sketch of Lha btsun bkra shis dpal bzang.....**100**
4. A biographical sketch of Bsod nams ye shes rgyal mtshan.....**101**
5. A biographical sketch of Byang pa Lhun Idings pa legs grub dpal ba.....**102**
6. A biographical sketch of Shes rab dpal Idan alias Pad ma sri thar.....**102**
7. A biographical sketch of Gnya rigs bstan pa dar rgyas.....**103**
8. A biographical sketch of Bdud rtsi 'gyur med.....**104**
9. A biographical sketch of Smra ba'i dbang po rnam rgyal rdo rje.....**104**
10. The guru lineage of the Byang pa tradition.....**105**

PART X

THE ZUR MKHAR TRADITION.....	108
1. The origin of the Zur mkhar tradition founded by Zur mkhar mnyam nyid rdo rje.....	108
2. A biographical sketch of Bla rta tshe dbang.....	111
3. A biographical sketch of Mtsho smad mkhan chen alias Ska ba shakya dbang phyug.....	111
4. A biographical sketch of Byar po pan chen.....	111
5. A biographical sketch of Zur mkhar blo gros rgyal po.....	112
6. A biographical sketch of Drang strong bstan 'dzin rgyal po.....	117
7. A biographical sketch of Byang ngos nang so dar rgyas.....	118
8. A biographical sketch of Dar mo sman rams pa blo bzang chos grags.....	118
9. The guru lineage of the Zur mkhar tradition.....	121

PART XI

THE GONG SMAN TRADITION OF WESTERN TIBET.....	125
1. A biographical sketch of Gong sman dkon mchog bde legs.....	125
2. A biographical sketch of Gong sman dkon mchog phan dar.....	126

3.	A biographical sketch of Tsha rong chos rje dpal ldan rgyal mtshan.....	127
4.	A biographical sketch of Nam mkha' bde legs.....	128
5.	A biographical sketch of Drang srong tshe dbang rig 'dzin and a list of treatises associated with Gong sman, otherwise known as the Western Tradition.....	128
6.	The guru lineage of the Gong sman tradition.....	132

PART XII

THE FOUNDATION OF THE DGA' LDAN PHO BRANG GOVERNMENT AND THE PROPAGATION OF TIBETAN MEDICINE.....	133	
1.	Propagation of Tibetan medicine by the Great Fifth Dalai Lama.....	133
2.	Propagation of Tibetan medicine by Sde srid sangs rgyas rgya mtsho.....	136
3.	The founding of Lta nan go mtshar rig byed gling college at Lcags po ri and its curriculum.....	144
4.	The spread of Tibetan medicine in the Mdo stod (Kham) and Mdo smad (Amdo) regions of Eastern Tibet.....	148
5.	Brief biographical sketches of some master physicians of Mdo stod (Kham) and Mdo smad (Amdo).....	154
6.	A biographical sketch of De'u dmar dge bshes bstan 'dzin phun tshogs.....	154

7. A biographical sketch of Si tu pan chen chos kyi 'byung gnas.....	158
8. A biographical sketch of Karma nges legs bstan 'dzin.....	159
9. A biographical sketch of Sde dge drung 'tsho gu ru 'phel.....	160
10. A biographical sketch of 'Jam dbyangs mkhyen brtse'i dbang po.....	160
11. A biographical sketch of 'Jam mgon kong sprul yon tan rgya mtsho.....	161
12. A biographical sketch of 'Ju mi pham rnam rgyal mtsho and others.....	162

PART XIII

THE PROPAGATION OF TIBETAN MEDICINE IN FOREIGN LANDS.....	164
--	------------

1. The spread of Tibetan medicine in China, Mongolia, and the neighboring Himalayan regions.....	164
2. A short biography of Mkhyen rab nor bu, personal physician to the Thirteenth Dalai Lama.....	179
3. Other famous physicians such as Rig 'dzin lhun 'grub dpal 'byor.....	185
4. The founding of Lhasa Sman rtsis khang and their curriculum.....	187

5. A list of treatises on Tibetan medicine by master physicians since the eighteenth century.....	193
6. The suppression of the Tibetan medical system by the Chinese since 1959.....	203

PART XIV

THE TIBETAN ASTRO-MEDICAL INSTITUTE AT DHARAMSALA, INDIA.....	206
1. A brief account of Bod kyi rig gzhung sman sbuin slob khang.....	206
2. A brief account of Bod kyi rtsis rig slob khang.....	212
3. A brief account of 'Gro phan sman rtsis khang.....	213
4. Curriculum and honors awarded at the Astro-Medical Institute, Dharamsala.....	222
5. Bio data of physicians of the Tibetan Astro-Medical Institute and private practitioners.....	240
Concluding verses.....	275
Footnotes.....	277
Bibliography.....	304